FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea "Babeş-Bolyai"
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii [1)]	Licenţă
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii culturale (lb. maghiară)

2. Date despre disciplină

2.1 Codul / Denumirea disciplinei	**LLC3221 – Religiozitate populară**							
2.2 Titularul activităţilor de curs				Prof. Dr. Habil. Tánczos Vilmos				
2.3 Titularul activităţilor de seminar/ curs practic				Dr. Peti Lehel cerc. științific gr. II.				
2.4 Anul de studiu	**II**	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut [2)]	DF
							Obligativitate [3)]	obligat

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ curs practic	**2**
3.4 Total ore din planul de învăţământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/ curs practic	24
Distribuţia fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					38
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					32
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii şi eseuri					28
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activităţi. Consultaţii.					

3.7 Total ore studiu individual	102
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Numărul de credite	6

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este.
4.2 de competenţe	Nu este.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	• sală de curs dotată cu tablă, calculator şi videoproiector
5.2 de desfăşurare a seminarului/ cursului practic	• sală de curs dotată cu tablă, calculator şi videoproiector • bibliotecă

6. Competenţe specifice acumulate

Competențe profesionale	• descrierea și interpretarea faptelor culturale prin contextualizare multidimensională • cunoașterea și aplicarea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază necesare pentru analiza diferitelor fapte și fenomene culturale • interpretarea conceptelor și metodelor specifice multiple într-un cadru interdisciplinar • evaluarea beneficiilor și dezavantajelor criteriilor care pot fi utilizate în analiza faptelor culturale prin aplicarea unor criterii adecvate • recunoașterea procedurilor care sunt considerate a fi cele mai potrivite transferului de expertiză (adică pentru ao explica) și pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la particularitățile și consecințele utilizării lor • identificarea și definirea conceptelor, metodelor și teoriilor de bază etice • recunoașterea importanței tendințelor și metodelor etnografice și identificarea specificităților acestora în contextul istoriei cercetării culturale
Competențe transversale	• efectuarea și îndeplinirea sarcinilor profesionale în termenul stabilit prin respectarea principiilor etice ale activității științifice și aplicarea strictă a regulilor de referință profesională (în cadrul activităților practice, o prezentare generală a fenomenelor care pot fi colectate și interpretate în diferite domenii ale culturii populare maghiare, accesibilitatea sa metodologică) • dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul are ca scop studierea fenomenelor de religiozitate populară (noţiuni şi concepte de religiozitate populară, genuri folclorice etc.). Cursul se bazează pe noţiunile de bază însuşite deja în cadrul cursului Simbolizaţie arhetipală în folclor (anul II, semestrul II.). Discuţiile în cadrul semenariilor ajută studenţii la cercetarea unor teme proprii de folcloristică, precum şi la elaborarea tezelor de licenţă.
7.2 Obiectivele specifice	Cursul se bazează în mod accentuat pe cultura popular religioasă de origine medievală a ceangăilor din Moldova.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
Tema 1. **Folclor religios la ceangăi: istoriografia cercetării I.** **Cuvinte cheie, concepţii de bază:** concepţii romantice despre ceangăi, cercetări etnografice şi lingvistice în sec. 19, culegerile lui Petrás Ince János, metode şi scopuri în perioada interbelică, cercetări instituţionale clujene după 1948, însemnătatea şi opera lui Kallós Zoltán **Bibliografie recomandată:** FARAGÓ József 2005 A moldvai csángómagyar népköltészet gyűjtése. In: Uő: Ismét a balladák földjén. Válogatott tanulmányok, cikkek. Kolozsvár, Kriterion Könyvkiadó, 128–214. OLSVAI Imre 1999 Lükő Gábor romániai népzenegyűjtése 1931–1934 között. In: Pozsgai Péter szerk.: Tűzcsiholó. Írások a 90 éves Lükő Gábor tiszteletére. Budapest, 143–210.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 2. **Folclor religios la ceangăi: istoriografia cercetării II.** **Bibliografie obligatorie şi recomandată:** Vezi tema nr. 1.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 3. **Denumirea de „ceangău”. Răspândirea regional-istorică a ceangăilor I. Date istorico-demografice** **Noţiuni, cuvinte cheie:** denumirea „ceangău”, identitate şi catolicism, asimilare lingvistică, etnică şi religioasă, aculturaţie, răspândire teritorială, grupuri etnice **Bibliografie recomandată:** ARENS, Meinolf–BEIN, Daniel 2004 Katolikus magyarok Moldvában. In: Rosetti, Radu–Arens, Meinolf–Bein,	prelegere, exemplificare, problematizare	

Daniel–Demény Lajos: Rendhagyó nézetek a csángókról. Budapest, ELTE Román Filológiai Tanszék–Központi Statisztikai Hivatal Levéltára, 111–156. TÁNCZOS Vilmos 1997 Hányan vannak a moldvai csángók? Magyar Kisebbség. Új folyam, III. évf. 1997. 1–2. 370–390. (Bővített változatban: A moldvai csángók lélekszámáról. In: Pozsony Ferenc szerk.: Csángósors. Moldvai csángók a változó időkben. Budapest, A Magyarságkutatás Könyvtára XXIII., 7–32.)		
Tema 4. **Răspândirea regional-istorică a ceangăilor. Teorii despre problema originii** **Bibliografie obligatorie şi recomandată**: Vezi tema nr. 3.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 5. **Instituţia licenţiatului în Moldova (sec. 17−19.) Cantori („diákok") în comunităţi catolice. Rolul scrisului în religiozitatea populară. (curs)** **Cuvinte cheie, noţiuni generale:** licenţiat, cantori laici, scris şi oralitate în cultura religioasă, texte şi rituri în folclorul religios **Bibliografie recomandată:** TÁNCZOS Vilmos 1995 "Deákok" (parasztkántorok) moldvai magyar falvakban. Erdélyi Múzeum (Kolozsvár) LVII. 1995. 3–4. 82–98. (Megjelent még: Uő: Keletnek megnyílt kapuja. Néprajzi esszék. Kolozsvár, KOM-Press Korunk Baráti Társaság, 1996. 190–222.)	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 6. **Ceangăii şi hramul de la Şumuleu-Ciuc. Cultul Fecioarei Maria la ceangăi din Moldova** **Noţiuni generale, cuvinte cheie**: locuri sacralizate, pelerinaj, sacrificiu, via sacra, calea crucii, Maria advocata, Mulier amicta Sole, cult Solar, imnuri religioase, identitate etnică şi religioasă **Bibliografie recomandată:** BARNA Gábor 1993 Moldvai magyarok a csíksomlyói búcsún. In: Halász Péter (szerk.): „Megfog vala apóm, szokcor kezemtül..." Tanulmányok Domokos Pál Péter emlékére. Budapest, 45–61. Bibliografie recomandată: FOSZTÓ László 1999 Csíksomlyó és Barát. In: Pozsony Ferenc (szerk.): Csángósors. Moldvai csángók a változó időkben. Budapest, A Magyarságkutatás Könyvtára XXIII. 103–111.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 7. **Cultul îngerilor în folclorul ceangăiesc** **Concepte şi noţiuni**: metafizica angelologiei populare, îngerii şi spaţiile intermediare, îngerul păzitor, îngerul ca însoţitor al sufletului, îngerii de-a lungul timpului creştin **Bibliografie recomandată:** TÁNCZOS Vilmos 2008 „Ezer level ezer angyal közepibe" Angyalkultusz a moldvai csángó folklórban. In: Pócs Éva (szerk.): Démonok, látók, szentek. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Budapest Tanulmányok a transzcendensről VI. 147−180.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 8. **Rugăciuni arhaice populare la ceangăii din Moldova** **Cuvinte cheie**: rugăciune arhaică apocrifă, populară, funcţiile rugăciunii, contextul rugăciunilor, magie şi religie în rugăciuni, descântec şi rugăciune **Bibliografie recomandată:** TÁNCZOS Vilmos 2001 A műfaj helye a kultúrában. Az archaikus ima élettere. In: Nyiss kaput, angyal! Moldvai csángó népi imádságok. Archetipikus szimbolizáció és élettér. Budapest, Püski Kiadó, 232–274.	prelegere, exemplificare, problematizare	

Tema 9. **Simboluri religioase în rugăciunile arhaice populare** **Noţiuni de bază, cuvinte cheie**: imagini textualizate în rugăciunile polpulare, relaţia între teologie şi imaginile rugăciunilor, tipologia textelor **Bibliografie recomandată:** TÁNCZOS Vilmos 2001 A csángó imák képei: In: Nyiss kaput, angyal! Moldvai csángó népi imádságok. Archetipikus szimbolizáció és élettér. Budapest, Püski Kiadó, 138–219. (Megjelent még: In: Uő: Eleven ostya, szép virág. A moldvai csángó népi imák képei. Csíkszereda, Pro-Print Könyvkiadó, 2000. 237–368.)	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 10. **Cântece religioase la ceangăi I.** **Cuvinte cheie**: imnuri religioase de origine medievală, stilul gregorian în cântecul religios popular, imnurile sfinţilor, text şi rit **Bibliografie recomandată:** FARAGÓ József 1996 A szabófalvi hejgetés emlékei. Erdélyi Múzeum LVIII. 1–2. 94–103. Bibliografie recomandată: KŐVÁRI Réka 2006 A Kájoni Cantionale énekei a moldvai csángók között. In: Domokos Mária−Halász Péter (szerk.): A népének mint a hagyományos vallásgyakorlat egyik legfontosabb eleme. Budapest, Lakatos Demeter Csángómagyar Kulturális Egyesület, 2006. 103−113. NYISZTOR Ilona 2005 Pusztina nincs békerítve. Ünnepek és hétköznapok Moldvában. Etnofon Records Hungary, 2005. (Folklórgyűjtés László Józsefné Kis Erzsébet és László Katalin pusztinai asszonyoktól. Kísérőtanulmány: Tánczos Vilmos)	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 11. **Cântece religioase la ceangăi II** **Cuvinte cheie**: simboluri arhetipale în cultul morţilor, cântece rituale calendaristice, cântece rituale în cultul morţilor **Bibliografie recomandată:** VIRT István 2001 „Elszakasztottad a testemtől én lelkemet.” A moldvai és a Baranya megyei csángók halottas szokásai és hiedelmei. Kolozsvár, KJNT, Kriza Könyvek 8.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 12. **Alte genuri folclorice religioase de origine medievală (legende, basme, balade, alte texte)** **Concepte de bază:** simbolizaţie arhetipală în rituri şi în texte, sincretism în folclorul religios, imagini simbolice, genuri religioase **Bibliografie recomandată:** GAZDA Klára 2006 A húsvéti tojás mint szimbolikus tárgy a moldvai katolikusoknál. In: Gazda Klára–Tötszegi Tekla (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 14. tanulmányok Szentimrei Judit 85. születésnapjára. Kolozsvár, 166–193. KOTICS József 1997 Erkölcsi értékrend és társadalmi kontroll néhány moldvai csángó faluban. In: Pozsony Ferenc (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 36–55. (Megjelent még: 1. Pozsony Ferenc (szerk.): Csángósors. Moldvai csángók a változó időkben. Budapest, A Magyarságkutatás Könyvtára XXIII. 55–67.; 2. In: Mások tekintetében. Miskolci Egyetem, A Kulturális és Vizuális Antropológia Tanszék Könyvei 4. 2001. 27–48.)	prelegere, exemplificare, problematizare	
Tema 13. **Viziuni cu caracter religios, concepţii escatologice la ceangăi** **Concepţii şi noţiuni**: crize sociale şi crize istorice, crize psihologice în modernism, rolul viziunilor religioase, viziuni colective **Bibliografie recomandată:** PETI Lehel	prelegere, exemplificare, problematizare	

2005 Vallási mozgalom a Bákó környéki falvakban. In: Kinda István–Pozsony Ferenc (szerk.): Adaptáció és modernizáció a moldvai csángó falvakban. Kolozsvár, Kriza János Néprajzi Társaság, 157–192.		
Tema 14. **Religie şi identitate în lumea tradiţională şi în cea modernă** **Noţiuni, concepte, cuvinte cheie**: identitate colectivă, identitate şi religie, religiozitate tradiţională şi modernă, ortodoxie şi catolicism **Bibliografie recomandată:** POZSONY Ferenc 2005 Egyházi élet a moldvai magyar közösségekben. In: Uő: A moldvai csángó magyarok. Budapest, Gondolat Kiadó–Európai Folklór Intézet, 58−94.	prelegere, exemplificare, problematizare	
Bibliografie obligatorie (curs): * Diószegi László (ed.): Hungarian Csángós in Moldavia. Essays on the Past and Present of the Hungarian Csángós in Moldavia. Teleki László Foundation – Pro Minoritate Foundation. Budapest, 2002. * Domokos Pál Péter: A moldvai magyarság. Budapest, 2001. (6. kiad.) * Halász Péter: Bokrétába kötögetem vala. A moldvai magyarok néprajzához. Budapest Európai Folklór Intézet, 2002. * Lükő Gábor: A moldvai csángók. I. A csángók kapcsolatai az erdélyi magyarsággal. Budapest 1936/2002. * Pozsony Ferenc (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 1997. * Virt István: „Elszakasztottad a testemtől én lelkemet." A moldvai és a Baranya megyei csángók halottas szokásai és hiedelmei. Kolozsvár, KJNT, Kriza Könyvek 8., 2001.		
8.2 Seminar	**Metode de predare-învăţare**	**Observaţii**
Tema 1. **Filme etnografice despre cercetări folcloristice (seminar)** **Cuvinte cheie, concepţii de bază**: concepţii romantice despre ceangăi, cercetări etnografice şi lingvistice în sec. 19, culegerile lui Petrás Ince János, metode şi scopuri în perioada interbelică, cercetări instituţionale clujene după 1948, însemnătatea şi opera lui Kallós Zoltán **Bibliografie recomandată:** GUNDA Béla 1984 A moldvai magyarok néprajzi kutatása. In: Máté Szabó Mária Rózsa szerk.: A határainkon kívüli magyar néprajzi kutatások. Budapest, TIT-kiadás, 66–112. 1989 A moldvai magyarok kutatásának újabb eredményei. In: Petercsák Tivadar szerk.: A határainkon kívüli magyar néprajzi kutatások II. Budapest, 59–78. KALLÓS Zoltán 1970 Balladák könyve. Bukarest (Szabó T. Attila bevezetőjével) (Újabb kiadásai: 1973, 1977) 1973 Új guzsalyam mellett. (Egy klézsei asszony énekei). Bukarest LÜKŐ Gábor 1936 A moldvai csángók. I. A csángók kapcsolatai az erdélyi magyarsággal. Budapest 208. p. (Néprajzi Füzetek 3.) VERESS Sándor 1989 Moldvai gyűjtés. Szerk. Berlász Melinda és Szalay Olga. Magyar Népköltési Gyűjtemény XVI. Budapest **Filme etnografice:** 1. Menekülés Romániába. Lükő Gábor a csángóknál. 2. Magyarország szélin (portréfilm Demeter Antalné Jánó Anna lészpedi csángó énekesről)	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 2. **Folclor religios la ceangăi: istoriografia cercetării II. (curs şi seminar)** **Bibliografie obligatorie şi recomandată:** Vezi tema nr. 1.	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 3. **Folclor şi istorie: oraşul Baia în istorie, în istoria culturii şi în folclor (seminar)** **Noţiuni, cuvinte cheie**: denumirea „ceangău", identitate şi catolicism, asimilare	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini	

lingvistică, etnică şi religioasă, aculturaţie, răspândire teritorială, grupuri etnice **Bibliografie recomandată:** OLOSZ Katalin 1997 XVIII–XIX. századi adatok a moldvai magyarok szokásairól és nevéről. In: Pozsony Ferenc szerk.: Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 27–35. POZSONY Ferenc 2005 A moldvai csángó magyarok. Budapest, Gondolat Kiadó–Európai Folklór Intézet TÁNCZOS Vilmos 2007 Moldvabánya magyar emlékei a történetírásban és a folklórban. In: Szemerkényi Ágnes (szerk.): Folklór és történelem. Budapest, 342−371.	reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 4. **Răspândirea regional-istorică a ceangăilor. Teorii despre problema originii** **Bibliografie recomandată**: Vezi tema nr. 3.	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 5. **Oameni sfinţi într-un sat ceangăiesc (Valea-Seacă) în secolul 20 (seminar)** **Cuvinte cheie, noţiuni generale**: licenţiat, cantori laici, scris şi oralitate în cultura religioasă, texte şi rituri în folclorul religios **Bibliografie recomandată:** CSOMA Gergely 2004 Elveszett szavak. A moldvai magyarság írott nyelvemlékei. – Banished Words. Remnants of the Hungarian Moldavians' written Language. Budapest, Etnofon Kiadó TÓTH István György 1988 Diákok (licenciátusok) a moldvai csángó magyar művelődésben a XVII. században. In: Zombori István (szerk.): Az értelmiség Magyarországon a XVI–XVII. században. Szeged, 139–147.	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 6. **Cântece religioase şi rugăciuni folosite cu ocazia pelerinajului la Şumuleu. Filme documentare** **Noţiuni generale, cuvinte cheie**: locuri sacralizate, pelerinaj, sacrificiu, via sacra, calea crucii, Maria advocata, Mulier amicta Sole, cult Solar, imnuri religioase, identitate etnică şi religioasă **Bibliografie recomandată:** GAZDA Enikő–Benedek H. Erika 1997 Pusztinaiak csíksomlyói búcsújárása 1993-ban. In: Pozsony Ferenc (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 259–285. MOHAY Tamás 2002 Moldavian Hungarians in Csíksomlyó at Pentecost. Hungarian Heritage. Vol. 3. Budapest, 56–68. 2005 Moldvai magyarok pünkösdkor Csíksomlyón. In: Csodaszarvas. Őstörténet, vallás és néphagyomány. I. Budapest, Molnár Kiadó, 173–186. TÁNCZOS Vilmos 1992 A moldvai csángók pünkösd hajnali keresztútjárása a Kis-Somlyó hegyen. In: ASZTALOS Ildikó (szerk.): Hazajöttünk. Pünkösd Csíksomlyón. Kolozsvár, 40–45. 1997 A moldvai magyarok búcsúvezetői. In: S. Lackovits Emőke (szerk.): Népi vallásosság a Kárpát-medencében. II. Veszprém–Debrecen, 148–167. **Filme documentare:** Balladák filmje, Napnézés Csíksomlyón, A csíksomlyói búcsú	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 7. **Cultul îngerilor în ortodoxie şi la ceangăii din Moldova. Iconografie medievală** (proiectări de imagini)	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini	

Concepte şi noţiuni: metafizica angelologiei populare, îngerii şi spaţiile intermediare, îngerul păzitor, îngerul ca însoţitor al sufletului, îngerii de-a lungul timpului creştin. **Bibliografie recomandată:** KRAUSS, Heinrich 2005 Az angyalok. Hagyomány és értelmezés. Corvina Kiadó kft., Budapest PLEŞU, Andrei 2006 Despre îngeri. Humanitas, Bucureşti TÁNCZOS Vilmos 2001 Nyiss kaput, angyal! Moldvai csángó népi imádságok. Archetipikus szimbolizáció és élettér. Budapest, Püski Kiadó	reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 8. **Analiză de texte de rugăciuni populare** Cuvinte cheie: rugăciune arhaică apocrifă, populară, funcţiile rugăciunii, contextul rugăciunilor, magie şi religie în rugăciuni, descântec şi rugăciune. **Bibliografie recomandată:** DACZÓ Árpád-Lukács, P. 2003 Hosszú utak megszomorodának... Archaikus népi imádságok, ráolvasók, szentes énekek Erdélyből és Moldvából. P. Daczó Árpád Lukács szentferencrendi atya gyűjtése (1974–1999). Budapest, Magyar Napló HARANGOZÓ Imre–KŐVÁRI Réka 2005 Etelközi fohászok. Válogatás a moldvai magyarság vallásos népköltészetének kincstárából. Újkígyós, Ipolyi Arnold Népfőiskola (CD-melléklettel) TÁNCZOS Vilmos 1995 Gyöngyökkel gyökereztél. Gyimesi és moldvai archaikus imádságok. Csíkszereda 1999 Csapdosó angyal. Moldvai archaikus imádságok és életterük. Csíkszereda	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 9. **Rugăciunea ritualizată în folclorul tradiţional ceangăiesc. Proiectere de film etnografic** **Noţiuni de bază, cuvinte cheie**: imagini textualizate în rugăciunile polpulare, relaţia între teologie şi imaginile rugăciunilor, tipologia textelor **Bibliografie recomandată:** DOMOKOS Mária 2002 The Character of the Csángó Folk Song and the History of Its Research. In: Diószegi László ed.: Hungarian Csángós in Moldavia. Essays on the Past and Present of the Hungarian Csángós in Moldavia. Teleki László Foundation–Pro Minoritate Foundation. Budapest, 2002. 149–162. **Film etnografic:** Gyöngyökkel gyökereztél, 1998.	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 10. **Filme etnografice, înregistrări sonore despre obiceiuri calendaristice** **Cuvinte cheie:** imnuri religioase de origine medievală, stilul gregorian în cântecul religios popular, imnurile sfinţilor, text şi rit **Bibliografie recomandată:** KŐVÁRI Réka 2006 A Kájoni Cantionale énekei a moldvai csángók között. In: Domokos Mária−Halász Péter (szerk.): A népének mint a hagyományos vallásgyakorlat egyik legfontosabb eleme. Budapest, Lakatos Demeter Csángómagyar Kulturális Egyesület, 2006. 103−113. NYISZTOR Ilona 2005 Pusztina nincs békerítve. Ünnepek és hétköznapok Moldvában. Etnofon Records Hungary, 2005. (Folklórgyűjtés László Józsefné Kis Erzsébet és László Katalin pusztinai asszonyoktól. Kísérőtanulmány: Tánczos Vilmos)	conversaţie euristică, problematizare, exemplificări	
Tema 11. **Filme etnografice despre ritualul înmormântări şi cultul morţilor** **Cuvinte cheie**: simboluri arhetipale în cultul morţilor, cântece rituale calendaristice, cântece rituale în cultul morţilor	conversaţie euristică, problematizare, exemplificări	

Bibliografie recomandată: SZENIK Ilona 1996 Erdélyi és moldvain siratók, siratóparódiák és halottas énekek. Kolozsvár–Bukarest DOBSZAY László (szerk.) 1997 Gregorián énekek és balladák a csángóknál. A Kallós Archívum és az MTA Zenetudományi Intézet Archívumának anyagából. Budapest, Hungaroton Classic Ltd. 1997. (CD)		
Tema 12. **Texte rituale folosite cu ocazia nuntei** **Concepte**: simbolizaţie arhetipală în rituri şi în texte, sincretism în folclorul religios, imagini simbolice, genuri religioase **Bibliografie recomandată:** DOMOKOS Pál Péter 1993 Csángómagyar lakodalom. In: Péterbencze Anikó szerk: „Moldovának szíp táiaind születtem...” Jászberény, 91–94. POZSONY Ferenc 1997 Újesztendei szokások a moldvai csángóknál. In: Pozsony Ferenc szerk.: Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 5. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról. Kolozsvár, 303–323. SERES András 1994 Moldvai magyar lakodalmi szokások. Néprajzi Látóhatár III. 1–2. 89–114.	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 13. **Viziunile unei femei sfânte de la Lespezi** **Concepţii şi noţiuni**: crize sociale şi crize istorice, crize psihologice în modernism, rolul viziunilor religioase, viziuni colective **Bibliografie recomandată:** KÓKA Rozália 2006 „Bételjesítem Isten akaratját...” A lészpedi szent leány látomásai. Budapest, L’Harmattan – PTE Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék **Film etnografic:** Benedek doktor csodakútja	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Tema 14. **Ceangăi greco catolici la Coşnea. Film etnografic** Noţiuni, concepte, cuvinte cheie: identitate colectivă, identitate şi religie, religiozitate tradiţională şi modernă, ortodoxie şi catolicism **Bibliografie recomandată:** KINDA István–POZSONY Ferenc (szerk.) 2005 Adaptáció és modernizáció a moldvai csángó falvakban. Kolozsvár, Kriza János Néprajzi Társaság PÁVAI István 2005 Zene, vallás, identitás a moldvai magyar népéletben. Tanulmányok, interjúk. Budapest, Hagyományok Háza **Film documentar:** Se künn, se benn	conversaţie euristică, problematizare, analize de imagini reprezentative pentru tema respectivă, exemplificări	
Bibliografie: Coincide cu bibliografia de mai sus. Pentru seminar numai cu caracter recomandat.		

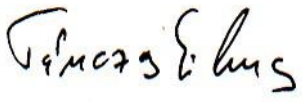
9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

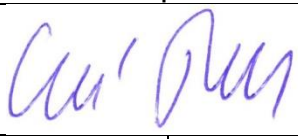
- Conţinuturile disciplinei se reflectă în proporţie majoră în programele de studiu din instituţiile de învăţământ de nivel preuniversitar şi universitar (reprezentând principalii angajatori ai absolvenţilor liniei de studiu).
- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei de specialitate în domeniu.
- O parte din elementele componente ale cursului şi ale seminarului au fost prezentate la conferinţe şi prelegeri naţionale şi internaţionale.

10. Evaluare

Condiţii de examen: Se vor prezenta la examen studenţii care: a) au o prezenţă activă de 75% la seminarii şi b) au predat o lucrare originală de 8−10 pagini cu analiza unei fenomen simbolic religios.

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- capacitate de răspuns la nivel interactiv - cunoaștere și înțelegere - stăpânirea, în sens operaţional, a limbajului de specialitate - abilitatea de explicare și de interpretare - rezolvarea completă și corectă a cerințelor.	Lucrare scrisă	1/2
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	- elaborarea de lucrari de seminar, referate, implicare efectivă in activităţile practice	Prezență obligatorie și participare activă la seminar (minimum: 75%) Lucrare scrisă	1/2
10.7 Standard minim de performanţă			
• Studentul cunoaşte care sunt principalele noțiuni ale religiozității populare, le recunoaşte în diferite contexte şi le defineşte corect, le foloseşte adecvat în analizele proprii. • Limbajul de specialitate este corect utilizat. **Detalii organizatorice, gestionarea situaţiilor excepţionale:** Prezenţa la cursuri este facultativă, prezenţa activă la seminar este obligatorie. Studenţii vor însuşi noţiunile respective pe bază de: a) schiţelor proprii întocmite la cursuri; 2) schiţelor primite de la profesor (în formă electronică); 3) bibliografiei obligatorie şi facultativă. Utilizarea fraudei în cazul examenului va determina automat sistarea procesului de examinare şi evaluarea cu nota 1 (unu).			

Data completării	**Semnătura titularului de curs**	**Semnătura titularului de seminar**	**Semnătura titularului de curs practic**
09.04.2020.			

Data avizării în departament	**Semnătura Directorului de Departament**
16.04.2020.	

Data avizării la Decanat	**Semnătura Prodecanului responsabil**	**Ştampila facultăţii**
30.04.2020	